

Wydarzenia astronomiczno-astronautyczne luty 2021

- 1.II. 2003 roku nastąpiła katastrofa wahadłowca Columbia podczas powrotu na Ziemię. W misji STS-107 zginęła cała siedmioosobowa załoga, a katastrofa spowodowała dwu i pół letnią przerwę w lotach wahadłowców.
- 3.II – 09:03 Księżyc w perygeum –370116,151 km od Ziemi. Oznacza to maksymalne zbliżenie się naszego satelity w tym miesiącu.
- 4.II. 1906 roku urodził się Clyde Tombaugh astronom amerykański znany z odkrycia (18.II.1930) planety karłowatej Pluton, do niedawna dziewiątej planety Układu Słonecznego.
- 6.II – Koniunkcja Wenus z Saturnem, czyli zbliżenie się tych dwóch ciał niebieskich do siebie, widoczne na naszym niebie.
- 7.II. 1999 roku wystrzelono sondę Stardust przeznaczoną do badań komety 81P/Wild 2. W 2002 roku sonda sfotografowała planetoidę (5535) Annefrank, wykonując pierwsze tak bliskie zdjęcia tego obiektu. Spotkanie z kometą Wild 2 nastąpiło 2 stycznia 2004. Sonda minęła kometę w odległości zaledwie 236 km. Zebrała pył kometarny za pomocą specjalnej „łapaczki”, przypominającej kształtem rakietę tenisową. 15 stycznia 2006 kapsuła z próbkami pyłu z warkocza komety wylądowała na spadochronie na terenie poligonu wojskowego Utah. 15 lutego 2011 sonda przeleciała w odległości 178 km od jądra komety 9P/Tempel, badanej wcześniej (2005 rok) przez sondę Deep Impact. 24 marca 2011 roku misja sondy z powodu wyczerpania się paliwa została zakończona.

- 8.II. 1940 roku urodził się Bohdan Paczyński, wybitny polski astronom przez wiele lat pracujący w USA, autor fundamentalnych prac z ewolucji gwiazd, teorii dysków akrecyjnych, mikrosoczewkowania grawitacyjnego oraz rozbłysków gamma, jako jeden z pierwszych postulował potwierdzoną dziś tezę o kosmologicznych odległościach źródeł błysków gamma, gdyby nie zmarł w 2007 roku, byłby powszechnie akceptowanym kandydatem do Nagrody Nobla.
- 11.II – Koniunkcja Wenus z Jowiszem. Oznacza to zbliżenie się tych dwóch ciał niebieskich do siebie, widoczne na naszym niebie.
- 12.II. 1947 roku na Dalekim Wschodzie koło Władywostoku w Rosji spadł deszcz meteorytów żelaznych Sichote-Alin, który liczył tysiące meteorytów o łącznej masie szacowanej na 70 ton. Do tej pory zebrano 23 tony i wciąż odnajduje się kolejne okazy. Kilka egzemplarzy znajduje się w kolekcji OPiOA i są eksponowane w Obserwatorium Astronomicznym.
- 13.II. 1882 roku urodził się Tadeusz Banachiewicz astronom, matematyk, geodeta pionierem polskiej radioastronomii, założyciel czasopisma Acta Astronomica, obliczył orbitę Plutona, jego imię nosi jedna z planetoid oraz jeden z kraterów po niewidocznej z Ziemi stronie księżyca.
- 14.II. 1898 roku urodził się Fritz Zwicky, szwajcarski astronom, zaproponował istnienie ciemnej materii jako czynnika wpływającego na szybszy ruch galaktyk w gromadach galaktyk niż przewidywała teoria grawitacji.
- 14.II. 1950 roku zmarł Karl Jansky inżynier amerykański z firmy Bell, pionier radioastronomii, odkrywca promieniowania radiowego Drogi Mlecznej.

- 15.II – Z wyrzutni 31/PU-6 na Bajkonurze wystrzelona zostanie rakieta nośna Sojuz-2.1a, która wyniesie na orbitę statek transportowy Progress MS-16, który połączy się z Międzynarodową Stacją Kosmiczną 17 lutego.
- 15.II. 1564 roku urodził się Galileo Galilei, zwany Galileuszem. Zastąpił jako ojciec eksperymentu naukowego i astronom, który jako pierwszy skierował lunetę w nocne niebo, co miało miejsce w 1609 roku. Galileusz odkrył między innymi cztery satelity Jowisza, góry na Księżycu, a także fakt, że Droga Mleczna składa się z gwiazd, plamy na Słońcu i fazy Wenus (podobnie jak nasz Księżyc).
- 16.II. 1514 roku urodził się Jerzy Joachim Retyk, profesor matematyki z Wittenbergi, kartograf, twórca przyrządów nawigacyjnych, lekarz i nauczyciel. Uczeń i przyjaciel Mikołaja Kopernika, autor „Narratio prima” zapowiadającego wydanie dzieła Kopernika "O obrotach", propagator heliocentryzmu.
- 18.II – 12:22 Księżyc w apogeum – 404467,311 km od Ziemi. Oznacza to maksymalne oddalenie się naszego satelity w tym miesiącu.
- 17.II. 1600 roku spalono na Campo di Fiori w Rzymie myśliciela Giordano Bruno za to, że propagował system heliocentryczny oraz głosił tezy o wielości światów zamieszkałych przez rozumne istoty.
- 19.II. 1473 roku urodził się Mikołaj Kopernik twórca heliocentrycznego modelu Układu Słonecznego, imię Kopernika noszą: krater na Księżycu (107 km średnicy), krater na Marsie (292 km średnicy), planetoida nr 1322 (okres obiegu 3.77 lat), OAO-3 Copernicus (1972-065A) - amerykański satelita do obserwacji w promieniach nadfioletowych i rentgenowskich, Kopernik 500 (Interkosmos 9; 1973-022A) - satelita radziecko-polski do badania promieniowania Słońca i jonosfery, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk (CAMK) w Toruniu znajduje się Dom Kopernika będący muzeum poświęconym astronomowi.
- 20.II – O godzinie 17:36 z wyrzutni LP-OA w Wallops wystrzelona zostanie rakieta nośna Antares-230+, która wyniesie na orbitę statek transportowy Cygnus NG-15. 22 lutego zostanie przechwycony i przyłączony do Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Będzie to już czternasta misja tego typu jednostki transportowej, w kwietniu statek zostanie odłączony i zdeorbitowany.
- 21.II. 1938 roku zmarł George Ellery Hale - amerykański astronom, badacz słońca i jego pola magnetycznego, pionier systematycznych obserwacji chromosfery słonecznej. Wstawił się tym, że przyczynił się do budowy kilku największych na początku XX w obserwatoriów astronomicznych. Twórca spektroheliostopu w 1891 roku.
- 23.II. 1987 roku wybuchła supernowa 1987A w Wielkim Obłoku Magellana - pierwsza tak bliska eksplozja w czasach współczesnych stała się okazją do weryfikacji wielu teorii dotyczących supernowych.
- 24.II. 1968 roku Joselyn Bell odkrywa pierwszego pulsara. Regularne impulsy najpierw interpretowano jako sygnał od obcych cywilizacji, ale bardzo szybko stało się jasne, że ich źródłem są niezwykle i szybko obracające się obiekty - gwiazdy neutronowe. Dziś znamy przeszło 2 tys. pulsarów, a w 1992 roku Aleksander Wolszczan odkrył wokół takiego obiektu pierwszy pozasłoneczny system planetarny.

- 25.II - Z wyrzutni 1S kosmodromu Wostocznyj wystrzelona zostanie rakieta nośna Sojuz 2.1b/Fregat-M, która wyniesie na orbitę 36 satelitów konstelacji OneWeb.
- 26.II. 1842 roku urodził się Camille Flammarion, astronom francuski, wybitny popularyzator, który otwarcie twierdził, że we Wszechświecie jest mnogi zamieszkałych światów.
- 28.II. 1975 roku zmarł Włodzimierz Zonn, jeden z najbardziej uznanych współczesnych polskich astronomów i przede wszystkim niestrudzony popularyzator wiedzy o Wszechświecie. Za popularyzację astronomii w Polsce co dwa lata przyznawany jest przez Polskie Towarzystwo Astronomiczne medal imienia Zonna. Nagrodą tą zostali wyróżnieni astronomowie OPiOA: Kazimierz Schilling (1993) i Jadwiga Biała (2019) oraz współpracujący z OPiOA Jacek Drążkowski (2019).

opracował: Maciej Grzemeski